

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857
18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Įstatymo projekto rengimą paskatino AB „Anykščių“ vyno gamybos sutrikimas, susiklostęs dėl karo Ukrainoje atsiradusio stiklinės taros trūkumo.

2022 m. liepos 7 d., Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetas kreipėsi į Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministeriją su paklausimu įvertinti Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijos (toliau – LAGGIA) 2022 m. birželio 14 d. paklausimą „Dėl draudžiamų naudoti tam tikros rūšies alkoholinių gėrimų talpos“.

Kaip teigiama aukščiau minimame LAGGIA paklausime, *„vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. 329 „Dėl alkoholinių gėrimų klasifikavimo“ (Redacija nuo 2017 05 11 (TAR, 2017, Nr. 2017-00380) yra patvirtintos alkoholinių gėrimų grupės, pogrupiai ir (ar) kategorijos. Fermentuotų gėrimų grupei priskiriamas vaisių vynas, įskaitant ir natūralų vaisių ir uogų vyną, putojantį vaisių ir uogų vyną, garuotą vaisių ir uogų vyną, spirituotą vaisių ir uogų vyną, specialios technologijos vaisių ir uogų vyną bei vaisių ir (ar) uogų vynu gėrimą“*. Vis dėl to, kaip nurodoma tame pačiame paklausime, *„fermentuotų alkoholinių gėrimų kategorijos – natūralaus vaisių ir (ar) uogų vynu bei vaisių ir (ar) uogų vynu gėrimų visas etilo alkoholis gali būti susidaręs tik fermentacijos būdu, pagal leistiną cukraus kiekį natūralaus vaisių uogų vynas gali būti sausas, pusiau sausas, pusiau saldus, saldus bei vertinant natūralaus vaisių ir uogų vynu skonines, juslines savybes, vartojimo paskirtį, atskirą vartotojų grupę bei tokios rūšies vynu kainą mažmeninės prekybos rinkoje, galima pagrįstai teigti, kad natūralus vaisių ir uogų vynai prilygsta vynams, pagamintiems iš vynuogių, todėl [...] fermentuotų alkoholinių gėrimų kategorija – natūralus vaisių ir (ar) uogų vynas bei vaisių ir (ar) uogų vynu gėrimai, mažmeninėje rinkoje turėtų būti parduodami tokioje pačioje taroje, kaip ir vynuogių vynas“*.

Svarbu pastebėti, jog Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, rašte Nr. 28.1-41 Mr, išreiškė teigiamą poziciją šių įstatymo pataisų klausimu ir neprieštarauja vynuogių vynu ir vaisių ir uogų vynu taros suvienodinimui.

Projektų tikslai ir uždaviniai – pakeisti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 4 punktą, numatant išlygą dėl vaisių ir (ar) uogų vynu taros. Tokiu atveju, pavyzdžiui, 10% tūrinės etilo alkoholio koncentracijos natūralus vaisių ir (ar) uogų vynas galėtų būti parduodamas 5 l „bag in box“, „stand up pouch“, ar kitoje plastikinėje, plastiką turinčioje taroje. Kaip minima Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijos paklausime, tokio tipo tara yra patogesnė vartotojams bei lengviau surenkama kaip antrinė žaliava.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius yra Seimo narys Andrius Kupčinskas ir kolegos iš Ekonomikos komiteto.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Pagal šiuo metu galiojančią Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymą (18 straipsnio 4 ir 5 dalis), draudžiama parduoti:

- alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančius alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija yra didesnė kaip 6 procentai, išpilstytus į didesnę negu 0,2 litro tarą, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą;
- alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančius alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija yra ne didesnė kaip 6 procentai, išpilstytus į didesnę negu vieno litro tarą, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Projektu siekiama pakeisti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 4 punktą, numatant išlygą dėl vaisių ir (ar) uogų vyno taros. Tokiu atveju natūralus vaisių ir (ar) uogų vinas galėtų būti parduodamas, pavyzdžiui, 5 l plastikinėje, plastiką turinčioje taroje. Tokio tipo tara yra patogesnė vartotojams, dėl ko manytina, galėtų būti patrauklesnė vartotojui kainos atžvilgiu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Tikėtina, kad neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas Lietuvos gamintojams sudarys lygias konkurencines sąlygas su kitų šalių gamintojais, kurie gali Lietuvos teritorijoje be jokių taros rūšies ar jos dydžio apribojimų parduoti savo gaminamus vynus.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Nereikia.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Teisės aktas parengtas laikantis visų išvardintų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymų projektų nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Nereikia.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Papildomų valstybės lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Specialistų vertinimų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Tara, vaisių ir uogų vynas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Lietuvos Respublikos Alkoholio kontrolės įstatymo 8 straipsnyje numatyta, kad alkoholinių gėrimų, išskyrus tuos, kurių klasifikavimas nustatytas tiesioginio taikymo Europos Sąjungos teisės aktais, grupes, pogrupius ir (ar) kategorijas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Europos Sąjungos teisės aktais nustatytas vyno, pagaminto iš vynuogių, klasifikavimas, o fermentuotiems gėrimams (sidrui, kriaušių sidrui, vaisių vynui, midui, fermentuotų gėrimų mišiniams, fermentuotų gėrimų ir nealkoholinių gėrimų mišiniams, kitiems fermentuotiems gėrimams) bendrųjų Europos Sąjungos taisyklių nėra, todėl valstybės narės gali nustatyti nacionalinius reikalavimus.

Teikia
Seimo narys

Andrius Kupčinskas